

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/93/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716202287
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Judita Gabonaiová Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:6716202287.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou Mgr. Ing. Juditou Gabonaiovou Hrenčukovou, v právnej veci žalobkyne O. T., narodenej XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, XXX XX F. - X., právne zastúpenej JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 4, 048 01 Rožňava, proti žalovaným v 1. rade: P. M., narodenému XX.XX.XXXX, bytom Č.R. X. XXX, XXX XX Č. X., zastúpený Advokátskou kanceláriou Abelovská - Petruňo, so sídlom Tehelná 189, 960 01 Zvolen, v 2. rade: Incar, s. r. o., so sídlom Vinárska 14, 951 41 Lužianky, IČO: 36 534 391, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Barát s. r. o., so sídlom Školská 3, 949 01 Nitra, IČO: 36 868 639, za účasti intervenienta na strane žalovaného v 2. rade Generali Poist'ovňa, a.s., IČO: 35 709 332, so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta 3/A, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Laurinská 3, o zaplatenie 100.000,00 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu voči žalovanému v 1.rade **z a m i e t a** .
- II. Žalovaný v 2. rade je **p o v i n n ý** zaplatiť nemajetkovú ujmu žalobkyni vo výške 30 000,-Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- III. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobkyne **z a m i e t a** .
- IV. Súd **p r i z n á v a** žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú bude povinný zaplatiť žalovaný v 2.rade.
- V. Žalovanému v 1. rade a intervenientovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 29.07.2015 domáhala, aby súd uložil žalovanému v 1. rade a 2. rade zaplatiť jej spoločne a nerozdielne sumu vo výške 100.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a to na základe skutočností, že v dôsledku smrti jej syna spôsobenej dopravnou nehodou zapríčinenou žalovaným 1. v rade ako zamestnancom žalovaného v 2. rade došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobkyne na ochranu jej osobnosti a to práva na súkromie a rodinný život.

2. Poukázala na skutočnosť, že dňa 21. 08. 2013 o 00:10 hod. smerom od Tornale na Rožňavu pred obcou Čoltovo, okres Rožňava došlo k dopravnej nehode medzi nákladným motorovým vozidlom zn. Iveco Stralis, ev. č. NR 245 GB s návesom zn. Krone, ev. č. NR 518 YK, riadeného vodičom P. M., zamestnancom spoločnosti INCAR s. r. o. Lužianky a medzi osobným motorovým vozidlom zn. Peugeot 307 Combi ev. č. TV471 CE, riadené F. V.. Posádku vozidla tvorili aj ďalšie osoby okrem už uvedeného vodiča, a to - spolujazdec Y. N. a R. Z.. Pri nehode pani Z. utrpela len ľahšie zranenia, avšak pán V. a pán N. H. zranenia, ktorým na mieste nehody podľahli. Ako to z výsledkov trestného konania vyplýva,

nehodu spôsobil žalovaný v 1. rade P. M. ako vodič nákladného auta tým, že nevenoval riadeniu vozidla dostatočnú pozornosť a nesledoval náležitým spôsobom situáciu v cestnej premávke, pričom porušil najmä ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/209 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov. Ako to vyplýva aj z právoplatného rozsudku OS v Rožňave sp. zn. 1T 60/14 zo dňa 16. 6. 2014 v spojení s rozsudkom KS v Košiciach sp. zn. 6 To 73/2014 zo dňa 19. 11.2014 k dopravnej nehode došlo tak, že po výjazde z miernej pravotočivej zákruty žalovaný v 1. rade plynulo prešiel do protismeru, kde narazil do oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. Peugeot 307 Combi ev. č. TV471 CE. Ako to vyplýva z právoplatného rozsudku, obžalovaný v 1. rade bol nielen uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149/1, 2a TZ, za čo mu bol uložený aj trest, ale súčasne bolo rozhodnuté aj tom, že žalobkyňa ako poškodená bola s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázaná na občianskoprávne konanie. K veci sa žiada dodať, že nebohý Y. N. bol synom žalobkyne, čím bolo dané aj toto jej procesné postavenie v trestnom konaní. V dôsledku dopravnej nehody zo spomínaného dňa došlo k neoprávnenému zásahu do práv na ochranu jej osobnosti. Dôsledky tejto dopravnej sú nenapraviteľné, trvalé a znamenajú ďalekosiahly zásah do práv žalobkyne na súkromný a rodinný život. Stratou svojho syna utrpela takú vážnu ujmu, že sa z nej do dnešného dňa lieči. V tomto smere navrhla vyžiadať aj lekársku správu od ošetrojúceho lekára (psychiatra) MUDr. Kvetý Kalistovej so sídlom v Strede nad Bodrogom. Uplatnila si teda podaním tejto žaloby nemajetkovú ujmu z titulu usmrtenia blízkej osoby, milovaného syna, a to vo výške 100.000,- Eur. Výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy považuje za absolútne primeranú s prihliadnutím na všetky okolnosti posudzovanej veci, keďže navždy stratila možnosť viesť plnohodnotný rodinný život spolu aj so svojim synom. Konaním žalovaného v 1. rade bola narušená celistvosť jej rodiny, nakoľko jej nebohý syn žil v spoločnej domácnosti s ňou, navyše ho vychovávala po rozvode s jeho otcom od jeho 4 rokov veku a tak sa ich vzájomná citová väzba prehĺbila hádam viac, než to býva zvykom v rodinách, v ktorých deti vychovávajú obaja rodičia. Nemôže byť ani najmenších pochyb o tom, že medzi ňou a synom, ako fyzickými osobami existovali vzájomné sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, čo spolu s ďalšími okolnosťami prípadu boli zjavným neoprávneným zásahom do práva na súkromie jej osoby. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. V prejednávanej veci bolo preukázané, že žalovaný v 1. rade ako vodič motorového vozidla porušil dopravné predpisy, v dôsledku čoho došlo k dopravnej nehode, pri ktorej zahynul syn žalobkyne. Tým došlo k neoprávnenému zásahu do jej práva na súkromný a rodinný život. Pasívna vecná legitímácia žalovaného v 1. rade vyplýva z jeho protiprávneho konania. Pasívna vecná legitímácia žalovanej v 2. rade je daná tým, že ona bola prevádzateľom motorového vozidla, prevádzkou ktorého jej bola spôsobená predmetná nemajetková ujma, náhrady ktorej sa v tomto konaní domáha, navyše v danom prípade bol neoprávnený zásah do jej osobnostných práv ako fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) spôsobený niekým (žalovaným v 1. rade), kto bol použitý žalovanou v 2. rade ako právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby. Nemôže byť pochyb o tom, že ľudský život nemožno nijako nahradiť peniazmi, požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v žiadnom prípade nie je vyjadrením hodnoty ľudského života, môže slúžiť len na zmiernenie následkov tejto ujmy, s ktorými sa žalobkyňa bude musieť vyrovnávať po celý život.

3. Žalovaný v 1. rade vo svojich písomných vyjadreniach opakovane uvádzal, že čo sa týka pasívnej vecnej legitímácie jeho osoby, v danom prípade táto daná nie je. Z obsahu trestného spisu Okresného súdu Rožňava, sp zn. 1T/60/2014 totiž zreteľne vyplýva, že v čase dopravnej nehody plnil pracovné povinnosti vodiča ako zamestnanec žalovaného v 2. rade. U žalovaného v 2. rade pracoval na základe pracovnej zmluvy zo dňa 06.08.2010 na pracovnej pozícii: vodič- závozník, pričom jeho pracovný pomer u žalovaného v 2. rade trval odo dňa 09.08.2010 do 01.03.2015. Z uvedeného dôvodu, je potrebné pri určení zodpovedného subjektu postupovať v zmysle ust. § 420 ods.2 v spojení s ust. § 853 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. S poukazom na citované zákonné ustanovenia bol toho názoru, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (ust. § 11a nasl. Občianskeho zákonníka) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (ust. § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). V zmysle ust. § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 853 Občianskeho zákonníka preto platí, že pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo touto právnickou osobou. S poukazom na uvedené tvrdil, že pokiaľ aj vznikla žalobkyni v súvislosti so spomínanou dopravnou nehodou ako tretej

osobe nemajetková ujma, zodpovedá za ňu jeho zamestnávateľ, t.j. žalovaný v 2 rade. Inak povedané, vzhľadom na fakt, že nemajetková ujma bola spôsobená pri plnení jeho pracovných povinností vodiča, ktoré vykonával pre žalovaného v 2 rade, a to na základe jeho poverenia, nezodpovedá za túto nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach žalobkyne on, ale ten subjekt, za ktorý som túto činnosť vykonával, t.j. žalovaný v 2 rade. Podporujúc uvedené poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.09.2013, sp. zn. 3Cdo/228/2012. S poukazom na vyššie uvedené mal za to, že v danom prípade nie je pasívne vecne legitimovaný. Nedostatok pasívnej vecnej legitímácie účastníkov konania je pritom dôvodom pre zamietnutie žaloby! Nad rámec vyššie uvedeného dodal, že Súdny dvor EU v rozsudku Súdneho dvora (druhej komory) zo dňa 20.10.2013 vo veci C-22/2012, konštatoval, že čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24. 4. 1982 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, čl. 1. ods. 1, 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS z 30. 12. 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenené a doplnené Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. 5. 2005 a čl. I. prvý odsek tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14. 5. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokryť aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poistenia za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V nadväznosti na uvedené tvrdil, že ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. o P Z P je potrebné vykladať „eurokonformne“, v súlade s komunitárnym právom a vo svetle rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EU tak, že nemajetková ujma je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu. Uvedený názor napokon prijal aj Ústavný súd SR, ktorý vo svojom uznesení zo dňa 11.10.2016, sp. zn. III. ÚS 666/2016 predostrel zásadné argumentačné línie v prospech subsumovania nemajetkovej ujmy pod poistné krytie povinného zmluvného ustanovenia a v ktorom jednoznačne konštatoval ústavnú udržateľnosť extenzívneho výkladu pojmu škoda na zdraví podľa zákona o PZP. Bez ohľadu na uvedené, javí sa dodať, že žalobkyňou požadovaná nemajetková ujma vo výške 100.000.- € nie je primeraná. V tejto súvislosti pripomenul, že Občiansky zákonník upravujúci inštitút ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy, žiadnu maximálnu ani minimálnu hranicu výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch nestanovuje. Určenie výšky nemajetkovej ujmy je teda vecou súdu (voľná úvaha sudcu), pričom kritériami, ktorými sa musí súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy riadiť, sú závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pokiaľ ide o určenie výšky nemajetkovej ujmy, napriek tomu, že Občiansky zákonník uvedenú problematiku explicitne neupravuje, možno na určenie jej výšky per analogiam použiť ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Zo zákonných ustanovení uvedených vyššie teda vyplýva, že pokiaľ dôjde v dôsledku nezákonného (nesprávneho) konania/nekonania štátu k nemajetkovej ujme, poškodený má právo na jej náhradu v peniazoch max. do výšky náhrady poskytovanej osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, a to zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Inak povedané, sám zákonodarca pripúšťa (a zároveň aj určuje) akýsi „strop“ pri náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to najmä z toho dôvodu, že súdy majú k tejto otázke často nejednotný prístup, o čom svedčia viaceré protichodné súdne rozhodnutia, ktoré v obdobných prípadoch priznávajú náhradu nemajetkovej ujmy v diametrálne rozdielnych sumách. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že napr. pozostalý rodič po zomretom v dôsledku trestného činu, má nárok na vyplatenie odškodnenia maximálne v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy, t.j. v sume 19.000.- € (minimálna mzda zo rok 2015 = 380.- € x 50) Nevidí rozdiel medzi priznaním nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z., kde zodpovedným subjektom je štát a priznaním nemajetkovej ujmy podľa Občianskeho zákonníka, kde zodpovedným subjektom môže byť fyzická či právnická osoba. Pri oboch právnych predpisoch sa jedná o ten istý inštitút, ktorého zmyslom je odškodnenie za zásah do práv na ochranu osobnosti. Rovnako nevidí dôvod „zvýhodňovať“ štát, keď je v postavení povinného (zodpovedného) subjektu v porovnaní s fyzickou či právnickou osobou. Pre ilustráciu poukazyval aj na príklad, ktorý v praxi môže nastať, a to porovnanie prípadu niekoľkoročnej nezákonnej väzby či niekoľkoročného nezákonného výkonu trestu odňatia slobody a smrť blízkej osoby spôsobenej dopravnou nehodou. V oboch prípadoch možno dospieť k záveru, že strata blízkej osoby predstavuje vážny zásah do práv na ochranu osobnosti, a to v tom zmysle, že táto osoba nie je súčasťou rodinného a spoločenského života. Je pravdou, že smrť blízkej osoby je ťažkým a nereparovateľným zásahom do práva na ochranu osobnosti, avšak jedná sa o zásah jednorazový, ktorý sa postupom času zmierňuje, naproti tomu, nezákonná väzba či

nezákonný výkon trestu odňatia slobody predstavuje zásah, ktorý sa neustále opakuje a môže trvať aj roky. Rozdiel v uvedených prípadoch je jedine v tom, že v prípade nezákonnej väzby či výkonu trestu odňatia slobody zákon priznáva priamo poškodenej osobe nemajetkovú ujmu max. vo výške 19.000.- Eur, zatiaľ čo v druhom prípade je možné priznať pozostalým nemajetkovú ujmu vo výške vyššej. V prejednávacom prípade, je podľa názoru žalovaného v 1. rade možné per analogiam použiť aj samotné ustanovenia zákona č. 215/2006 Z.z., a to najmä s poukazom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práv na ochranu osobnosti došlo. Žalobkyni bola totiž ujma spôsobená tým, že v dôsledku trestného činu (prečinu usmrtenia) jej zomrel syn. V zmysle ust. § 2 písm. a) zákona č. 215/2006 Z.z. možno žalobkyňu považovať za poškodený subjekt, nakoľko podľa uvedeného ustanovenia je poškodeným osoba, ktorej bola v dôsledku trestného činu spôsobená ujma na zdraví a ak táto osoba v dôsledku tohto činu zomrela, tak rodič pozostalý po zomrelom. Napriek tomu, že predmetný zákon upravuje odškodnenie ujmy spôsobenej úmyselným násilným trestným činom a nie odškodnenie ujmy spôsobenej trestným činom spáchaným z nedbanlivosti (ako je tomu v prejednávacom prípade), uvedený fakt o to viac potvrdzuje názor, ktorý zastáva, a sice, že nemajetková ujma vo výške 100.000.- Eur je vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu neprimeraná. Z uvedeného totiž vyplýva, že zákon v prípade „ťažších“ trestných činov, ktoré sú spôsobené úmyselne a ktoré majú dokonca násilnú povahu, priznáva obetiam týchto trestných činov resp. pozostalým odškodnenie „iba“ max. vo výške 19.000.- Eur. Niet preto dôvodu priznávať obetiam nedbanlivostných trestných činov (resp. ich pozostalým) nárok vyšší. Vzhľadom na uvedené tvrdil, že výška náhrady nemajetkovej ujmy by v danom prejednávacom prípade nemala byť vyššia ako suma 19.000.- Eur. Na margo výšky nemajetkovej ujmy zároveň dodal, že pri stanovení jej výšky možno ako určité „vodítko“ použiť aj českú právnu úpravu platnú do 31.12.2013, ktorá v ust. § 444 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník stanovila, že za škodu usmrtením patrí pozostalým, a to rodičovi, jednorazové odškodnenie vo výške 240.000. Kč. t.j. 8.791.21 Eur. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, ako už uviedol vo svojich vyjadreniach, pri jej stanovení je potrebné brať na zreteľ tzv. kritériá náhrady, ktoré sa v rozhodovacej praxi súdov ustálili. Jedná sa o kritériá, ktoré je potrebné posúdiť tak na strane poškodeného subjektu, ako aj na strane subjektu zodpovedného, pričom dôkazné bremeno preukázania týchto kritérií leží na poškodenom, teda žalobkyni. Až po náležitom vyhodnotení vyššie uvedených kritérií je možné stanoviť spravodlivú výšku nemajetkovej ujmy. Jedným z týchto kritérií na strane zodpovedného subjektu sú (okrem iného) aj majetkové pomery zodpovednej osoby. S ohľadom na uvedené, žalovaný v 1. rade oznámil súdu, že v súčasnej dobe pracuje ako pilčík v obchodnej spoločnosti IRON ART, a.s., so sídlom: Hontianske Tesáre 171, 962 68 Hontianske Tesáre, IČO: 31 698 484, pričom jeho mesačný príjem dosahuje sumu cca 615,- Eur/netto. Iný príjem nemá. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou, s ktorou vychováva maloletú dcéru - X.. Je živateľom rodiny. Na margo stanovenia výšky nemajetkovej ujmy zároveň pre úplnosť dodal, že konanie, ktorého sa dopustil, v plnej miere pred orgánmi činnými v trestnom konaní ako aj pred súdom úprimne oľutoval. Pozostalým, žalobkyni, sa ospravedlnil a viackrát vyjadril ľútosť nad svojím konaním. S poukazom na vyššie uvedené, považuje žalobou uplatnený nárok žalobkyne voči jeho osobe za nedôvodný, a to z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, a preto žiadal, aby súd žalobu žalobkyne v celom rozsahu voči jeho osobe zamietol a zaviazal žalobkyňu k povinnosti zaplatiť mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný v 2. rade vo svojich písomných vyjadreniach na úvod vyjadril ľútosť nad tragickou udalosťou, ktorá sa stala v rodine žalobkyne, avšak mal za to, že žalovaný v 2. rade nie je v tomto konaní pasívne legitimovaný. Žalobkyňa jeho pasívnu legitímáciu odôvodňuje ustanovením § 427 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje zodpovednosť za škodu právnickej osoby vykonávajúcej dopravu. Zodpovednosť za škodu a právo na úhradu nemajetkovej ujmy, sú však dve úplne rozličné právne kategórie. Škodou sa rozumie ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac. Môže ísť najmä o ujmu spočívajúcu v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. To, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk), je ujmu spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ak by mal súd na základe tejto právnej úvahy vyvodiť zodpovednosť voči žalovanému v 2. rade len z dôvodu, že v čase spôsobenia dopravnej nehody bol žalovaný v 2. rade prevádzkovateľom motorového vozidla, tak by právna úprava zodpovednosti za škodu a právna úprava na úhradu nemajetkovej ujmy de iure splynula v jeden právny inštitút a ich rozličná úprava v právnom poriadku by stratila svoj zmysel a význam. Naproti tomu, pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej

ujmy, podľa jeho právneho názoru, je existencia ujmy žalobkyne (emocionálna ujma), porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv navrhovateľov) a príčinná súvislosť medzi touto ujmovou a protiprávnym konaním. Pojmovými znakmi subjektívnych osobnostných práv sú absolútna povaha, imateriálny charakter, všeobecnosť a výlučnosť, zásadná neprevoditeľnosť, časová neobmedzenosť a nepremlčateľnosť. Pôsobia voči neobmedzenému, resp. neurčitému okruhu ostatných subjektov práva, ich predmetom sú výlučne nemajetkové hodnoty (osobnosť), patria každej fyzickej osobe „a priori“, (sú prejavom ľudskej osobnosti vo vzťahu k ostatným subjektom, t.j. či fyzickým alebo právnickým osobám) s rovnakým právnym postavením, výlučné oprávnenie nakladať počas celého života v medziach určených právnym poriadkom s jednotlivými stránkami svojej osobnosti patrí fyzickej osobe, nemožno ich scudzovať, deliť od ich nositeľa, upínajú sa na fyzickú osobu po dobu jej fyzickej existencie v spoločnosti (sú časovo neobmedzené počas života fyzickej osoby) sú nezdediteľné (netvorí predmet dedičstva), sú nepremlčateľné, rovnako aj neprekudovateľné a nemožno ich postihovať exekúciou. Občianskoprávna sankcia v podobe povinnosti poskytnúť nemajetkovú ujmu v peniazoch nemá charakter majetkovej škody podľa § 427 Občianskeho zákonníka, je výlučne spätá s osobou, ktorá neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľky na rodinný a súkromný život, mala vykonať. Podľa žalobkyňou tvrdeného trestného rozsudku, sa neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobkyne mal dopustiť žalovaný v 1. rade. Keďže žalovaný v 2. rade nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti spočívajúcej v úhrade nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľky, ktorú žalobkyňa pravdepodobne od žalovaného v 2. rade požaduje, mal za to, že žaloba žalobkyne vo vzťahu k žalovanému v 2. rade nie je dôvodná, preto navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol pre absenciu pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade. Na podporu argumentácie vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného v 2. rade poukázal na rozsudok Súdneho dvora európskych spoločenstiev (ďalej len „Súdny dvor EÚ“) č. C-22/12 z 24.10.2013 vo veci M. B. c/a E. P. a V. B.. V prípade iného prístupu súdu k žalovanému v 2. rade vo vzťahu k posúdeniu pasívnej legitímácie v tomto súdnom konaní, ako už uviedol, s prihliadnutím na judikatúru súdov k tejto otázke poukazoval na skutočnosť, že nie je žiadny racionálny dôvod, aby intervenient nemal mať záujem na výsledku tohto konania. Žalovaný v 2. rade zdôraznil skutočnosť, že jeho zaviazaním na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch bez toho, aby bol zaviazaný i poisťovateľ, by bolo priamym porušením princípu právnej istoty. Je to práve žalovaný v 2. rade, ktorý by sa v prípade iného rozhodnutia ako takého, že intervenient má nepochybne záujem na výsledku tohto konania, ocitol v právnej neistote vyplývajúcej z tohto postupu, keď napriek poisťovnému vzťahu z povinného zmluvného poistenia by legitímne očakával takúto náhradu, ak intervenient by bol zodpovednostným subjektom (v zmysle povinnosť plniť poškodenému), z poisťovného plnenia práve poskytovaného intervenientom, ako poisťovateľom. Je nanajvýš na zamyslenie, aby poisťovateľ bol len prijímateľom poisťovného plnenia a škody by mali byť takpovediac „hodené na plecia“ poisteného, ktorý práve pre ten účel uzavrel poisťovnú zmluvu s poisťovateľom. Zároveň zdôraznil, že medzi výluky z poisťovnej zmluvy uzatvorenej s poisťovateľom nespadá náhrada nemajetkovej ujmy či nároky pozostalých v prípade zásahu do osobnostných práv. Poukázal tak na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 31. marca 2016, spisová značka 21Co/60/2015, v ktorom súd rozhodol, že usmrtenie človeka je vážnym zásahom do súkromia a duševného zdravia blízkych osôb a zakladá právo na náhradu škody na zdraví vo všetkých jej formách vrátane nemajetkovej ujmy s priamym nárokom proti poisťovateľovi. Predmetom citovaného súdneho konania bolo uplatnenie práva pozostalých (manželka a dcéra) na ochranu osobnosti spôsobenej úmrtím manžela a otca žalobkyň pri dopravnej nehode a poskytnutie nemajetkovej ujmy v peniazoch aj voči poisťovni vo veci pani B.. Súd podrobným spôsobom z hľadiska gramatického, systematického i teleologického výkladu vyložil, že pojem „ujma“, „škoda na zdraví“ či „škoda“ v zmysle smerníc čo rozsudku C-22/12 vo veci pani B., v sebe zahŕňajú škodu na zdraví vo všetkých jej zložkách, tak majetkovej ako aj nemajetkovej. Pre súdy Slovenskej republiky vyplýva povinnosť, aby pri výklade ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. v čo najväčšej možnej miere vzali do úvahy znenie a účel tých ustanovení, na ktorých implementáciu bolo toto ustanovenie do nášho právneho poriadku zavedené, aby zaručili tejto smernici úplnú účinnosť. Podľa už uvedeného bolo toto ustanovenie zavedené do právneho poriadku na účel implementácie čl. 1 a čl. 3 smernice 2009/103/EHS, preto je povinnosťou súdov prihliadať na znenie a účel tohto ustanovenia smernice pri výklade ustanovení uvedeného zákona. Na základe uvedeného mal za to, že poisťovateľ (intervenient), je nepochybne pasívne legitimovaným účastníkom súdneho konania, ak nie sú pochybnosti o existencii poisťovného vzťahu v čase vzniku tragickej udalosti s prihliadnutím na výklad európskeho (nie národného) práva vo vzťahu k právnej úprave vnútroštátneho práva uplatniteľného v tomto spore. Niet rozumného, logického ani systematického výkladového dôvodu, ak by mal byť žalovaný v 2. rade branný na zodpovednosť ako prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorým mala byť spôsobená škoda v podobe

nemajetkovej ujmy, a aby nebol braný na zodpovednosť súčasne poisťovateľ. Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade je potrebné posúdiť, či konanie žalovaného v 1. rade popísaného najmä v odsudzujúcom rozsudku Okresného súdu Rožňava 1T/60/2014 zo dňa 16.06.2014, je okolnosťou, ktorá by bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky, na základe ktorého by mala vzniknúť zodpovednosť za škodu u žalovaného v 2. rade. Žalovaný v 1. rade konštantným spôsobom poukazuje na judikatúru súdov vo vzťahu k ustanoveniu § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka (všeobecná zodpovednosť), pričom sa vôbec nezaobrá otázkou a nedáva žiadne argumenty na zodpovedanie otázky týkajúcej sa jeho vlastného konania, ktoré v dôsledku vykonávania dopravy je osobitnou zodpovednosťou za škodu podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Ako zdôraznil samotný žalovaný v 1. rade, ak v právnom poriadku nie je osobitná zodpovednosť za škodu, použijú sa všeobecné ustanovenia za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Osobitá zodpovednosť za škodu pri fyzických a právnických osobách je upravená v ustanovení § 427 Občianskeho zákonníka. Zákonnou podmienkou pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní dopravy je neexistencia takej okolnosti, ktorá by nemala pôvod v prevádzke vozidla. Žalovaný v 1. rade sa touto okolnosťou absolútne nezaobrá a len zdôrazňuje takú úpravu, ktorá mu privedie priaznivejšie rozhodnutie vo veci a zbavenie sa zodpovednosti za skutok, ktorý vykonal. Predpokladom zodpovednosti žalovaného v 1. rade je existencia protiprávneho úkonu (porušenie pravidiel cestnej premávky je preukázané), spôsobenie škody inej osobe ako je vodič (žalovaný v 1. rade), príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody (je nepochybná nenapraviteľným následkom) a predpokladané zavinenie a možnosť exkulpácie podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Citované ustanovenie opätovne ako ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby v danom prípade nešlo o okolnosť, ktorá má pôvod v prevádzke motorového vozidla. Okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke vozidla žalovaný v 2. rade nepovažuje zavinené porušenie pravidiel cestnej premávky žalovaným v 1. rade. Ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka predpokladajú, že zásah do práva na ochranu osobnosti, najmä života a zdravia, vykoná konkrétna fyzická osoba. V konaní nie je sporné, že zásah do práva žalobkyne vykonal žalovaný v 1. rade, fyzická osoba vykonávajúca v rozhodnom období závislú prácu pre žalovaného v 2. rade, ktorý bol prevádzkovateľom motorového vozidla. Pôvodca - neoprávneného zásahu vykonával pre žalovaného v 2. rade prácu ako radový vodič nákladného motorového vozidla. Ak má rozhodnutie súdu vychádzať z princípov všeobecnej spravodlivosti podľa základných článkov Civilného sporového poriadku, mal by súd pri posudzovaní požiadavky na poskytnutie iného, ako morálneho zadosťučinenia, vychádzať z dôsledného posúdenia otázky, kto skutočne zásah do práva žalobkyne vykonal, ako sa tento zásah dotkol žalobkyne a vziať do úvahy aj ostatné kritéria náhrady nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti žalovaný v 2. rade poukazuje na nálezy Ústavného súdu Českej republiky (I. ÚS 3456/2015 zo dňa 09.08.2016, I. ÚS 2844/2014 zo dňa 22.12.2015), ktoré stanovili určité kritéria pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy, ktoré sa ustálili pri rozhodovacej činnosti súdov a je potrebné ich brať na zreteľ. Ide tak o kritéria, ktoré je potrebné posúdiť na strane poškodeného subjektu, ako aj na strane subjektu zodpovedného, pričom dôkazné bremeno preukázania týchto kritérií leží na poškodenom, t.j. na žalobkyňi. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom to, aby jej výška odrážala všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Vzhľadom na uvedené žalovaný v 2. rade zdôrazňuje, že Občiansky zákonník upravujúci inštitút ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy, žiadnu maximálnu ani minimálnu hranicu výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch neustanovuje. Napriek tomu, že Občiansky zákonník uvedené problematiku explicitne neupravuje, možno na určenie výšky per analogiam použiť ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“). pokiaľ dôjde v dôsledku nezákonného konania a/ alebo nekonania štátu k nemajetkovej ujme, poškodený má právo na jej náhradu v peniazoch maximálne do výšky náhrady poskytovanej osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o odškodňovaní osôb. Podľa § 6 zákona o odškodňovaní osôb, celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že napr. pozostalý rodič po zomrelom v dôsledku trestného činu, má nárok na vyplatenie odškodnenia maximálne v sume päťdesiat násobku minimálnej mzdy, t.j. v sume 19.000 euro (minimálna mzda v roku 2015, rok podania žaloby = 380 euro x 50). Žalovaný v 2. rade nevidí rozdiel medzi priznaním nemajetkovej ujmy podľa zákona o zodpovednosti za škodu, kde zodpovednostným subjektom je štát a priznaním nemajetkovej ujmy podľa Občianskeho zákonníka, kde zodpovednostným subjektom môže byť fyzická či právnická osoba. Pri oboch právnych predpisoch sa jedná o jeden a ten istý inštitút, ktorého zmyslom je odškodnenie za zásah do práv na ochranu osobnosti. Rovnako nie je žiadny rozumný dôvod „zvýhodňovať“ štát, keď je v postavení zodpovednostného subjektu v porovnaní s fyzickou či právnickou osobou. Napriek tomu, že predmetný zákon upravuje odškodnenie ujmy spôsobenej úmyselným násilným trestným činom a nie odškodnenie ujmy spôsobenej

trestným činom spáchaným z nedbanlivosti (ako je tomu v prejednávacom prípade), uvedený fakt o to viac potvrdzuje názor, že na ktorý poukazuje, a síce, že nemajetková ujma vo výške 100.000 Euro pre žalobkyňu je vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu neprímeraná. Vzhľadom na uvedené tvrdil, že výška náhrady nemajetkovej ujmy pri nedbanlivostnom trestnom čine vo všeobecnosti by nemala byť vyššia ako suma 19.000 Euro (rok 2015). Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy je možné sa inšpirovať aj judikatúrou súdov v obdobných veciach a preto poukazyval na rozhodnutia slovenských a českých súdov k otázke výšky nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou blízkej osoby v dôsledku dopravnej nehody, na ktoré poukázal vo svojich vyjadreniach aj žalovaný v I. rade. Záverom preto žalovaný v 2. rade navrhol, ak súd prvej inštancie stotožní pasívnu legitímáciu žalovaného v 2. rade v spore a iné ako morálne zadosťučinenie sa nejaví ako dostačujúce, rozhodnutie súdu do výšky jednej polovice maximálnej výšky nemajetkovej ujmy ustanovenej podľa zákona o odškodňovaní osôb pri spáchaní úmyselných trestných činov, platnej pre rok 2015.

5. Intervenient oznámil svoj vstup do konania na pojednávaní dňa 24.04.2018 a vo svojom podaní uviedol, že ako intervenient má právny záujem na výsledku sporu, a to napriek tomu, že zastáva názor, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do súkromného a rodinného života, ku ktorému dochádza usmrtením pri dopravnej nehode, nespadá do rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia. Právny záujem osvedčuje tým, že právna otázka uvedená v predchádzajúcej vete nie je ešte judikatúrou definitívne vyriešená. Za tejto nejednoznačnej situácie preto nemožno vylúčiť, že žalovaní (v prípade neúspechu v spore) si uplatnia náhradu žalobcovi prisúdenej náhrady nemajetkovej ujmy voči intervenientovi. Pokiaľ ide o názor, podľa ktorého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do súkromného a rodinného života, ku ktorému dochádza usmrtením pri dopravnej nehode, nespadá do rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia, ten odôvodňuje tým, že náhrada nemajetkovej ujmy poškodených nie je zahrnutá v rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 4 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vychádzal pritom tak z aktuálne platnej a účinnej právnej úpravy, ako aj zo stabilnej judikatúry slovenských súdov, ktorá do dnešného dňa nebola prekonaná. Intervenient pritom poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.4.2011, sp. zn.: 4 Cdo 168/2009, v ktorom sa Najvyšší súd SR detailne zaoberal vzťahom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a poistného plnenia a z ktorého jasne vyplýva separácia náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby (ktoré možno uplatňovať len v rámci ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) a náhrady škody podľa ustanovení § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ani rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 (M. B. / E. P.M., V. B.), nič nemení na doterajšom právnom stave a na rozhodovacej praxi, ktorú nastolil Najvyšší súd SR svojím rozhodnutím sp. zn. 4 Cdo 168/2009. Poukázal na to, že túto právnu otázku (či je poisťovňa v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do práva na ochranu osobnosti pozostalých po obeti dopravnej nehody pasívne legitimovaná, resp. či náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch spadá do rozsahu poistného krytia v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení) pred pár mesiacmi posudzoval Najvyšší súd Slovenskej republiky a vo svojom rozhodnutí zo dňa 31.3.2016, sp. zn. 3 Cdo 301/2012 dospel názoru, že poisťovňa nie je v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do práva na ochranu osobností pozostalých po obeti dopravnej nehody pasívne legitimovaná. Intervenient poukazyval na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v tejto právnej veci. Podotkol pritom, že išlo o rozhodnutie prijaté v čase po rozsudku Súdneho dvora EÚ 20 dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 (M. B. / E. P., V. B.). Intervenient nechce a nijakým spôsobom nemá záujem spochybníť alebo zväčšiť utrpenie, ktoré žalobkyňa prežívala a stále prežíva v súvislosti s nešťastnou nehodou a s úmrtím svojho syna. Je nepochybné, že život príbuzného človeka má nevyčísliteľnú hodnotu, ktorú žiadna suma nenahradí. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto neplní reštitučnú ale iba satisfakčnú funkciu. Vzhľadom na satisfakčnú funkciu náhrady nemajetkovej ujmy sa intervenientovi javí uplatnená nemajetková ujma ako neprímerane vysoká. Existuje pomerne bohatá judikatúra, ktorá sformovala kritériá, ktoré by súd mal v rámci rozhodovania o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadniť. Podľa názoru Generáli Poisťovňa, a.s. by mal súd zohľadniť aj štandardne priznávané sumy v obdobných konaniach, pričom podotkol, že priznávanie nadhodnotených súm titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch by mohlo predstavovať prostriedok neoprávneného obohacovania sa. Okresný súd Nitra rozhodnutím v konaní sp. zn. 10C/142/20G2 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 200 000 Sk (6.638,78 EUR). Poukazyval aj na uznesenie NS SR 3 Cdo 292/2009 zo dňa 7.12.2009 (ktorým bolo odmietnuté dovolanie) a predošlým konaním bola manželke priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do súkromného a rodinného života spôsobeného smrťou manžela vo výške

200.000,- Sk - 6.638,78 EUR (z pôvodne žiadaných 5.830.000,- SKK - 183.562,37 EUR). Zmyslom zadostučinenia nie je zábezpeka, zdroj obživy, či náhrada príjmov; nemôže ísť ani o neprimerané obohatenie. Žalovaný v 2. rade na podporu svojich tvrdení v konaní poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016. Intervenient sa k uvedenému uzneseniu komplexne vyjadril a to tak po formálnej ako aj obsahovej stránke. Vyvodil záver, že uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016 nemôže mať váhu precedensu na účely ďalších prebiehajúcich konaní. Záverom pritom poukázal na skutočnosť, že tým, že právo na súkromie a na zdravie sú chránené ako samostatné základné práva garantované ústavou (čl. 19 a čl. 40 Ústavy SR), resp. sú samostatnými zložkami osobnosti podľa § 11 OZ., je vylúčené, aby pod pojem škody - ujmy na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. bolo možné zahrnúť aj ujmu za zásah do súkromného a rodinného života spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode. Nemožno preto dospieť k takému eurokonformnému výkladu § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. (pojmu škody, resp. ujmy na zdraví), podľa ktorého do rozsahu PZP (a teda pod pojem škody, resp. ujmy na zdraví) spadá aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do súkromného života spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode. Intervenient navrhol, aby súd žalobe v navrhovanom rozsahu nevyhovel a požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni znížil, prípadne vôbec nepriznal.

6. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne uviedol, že zotrúva na podanej žalobe v plnom rozsahu tak ako bola na súd podaná dňa 30.07.2015, pričom vychádzal z toho, že dňa 21.08.2013 o 00.10 hod smerom od Tornale na Rožňavu pred obcou Čoltovo došlo k dopravnej nehode medzi nákladným motorovým vozidlom, ktoré viedol žalovaný v 1. rade ako zamestnanec žalovaného v 2. rade a osobným motorovým vozidlom, ktorého posádku tvoril syn žalobkyne, ktorý zraneniam na mieste nehody podľahol. Ako vyplýva z rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 1T/60/14 zo dňa 16.06.2014 v spojení s rozsudkom KS v Košiciach sp. zn. 6To/73/2014 zo dňa 19.11.2014 nehodu spôsobil žalovaný v 1. rade, ktorý bol týmto rozsudkom uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia, za čo mu bol uložený aj trest. Čo sa týka pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade táto vyplýva z osobitnej povahy prevádzky dopravných prostriedkov, pričom liberácia žalovaného v 2. rade nie je možná. Žalobkyňa si uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá jej vznikla z titulu usmrtenia blízkej osoby - jej syna, s ktorým vzťah a zásah do osobnostných práv bližšie špecifikuje v bode 3 podanej žaloby. Svojho nebohého syna vychovávala od jeho 4 rokov po rozvode s manželom sama, čím vznikla silná citová väzba. Uplatňuje si z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 100.000,- Eur, keď vzhľadom k smrti syna došlo k podstatnému zásahu do jej osobnostných práv. Je zrejmé, že v danej veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie. Mal za to, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že základ nároku žalobkyne je preukázaný, čo nebolo spochybnené a nie je dokonca ani sporné medzi stranami sporu, nerozporoval to ani intervenient. Čo sa týka výšky uplatneného nároku mal za to, že je veľmi ťažké nemajetkovú ujmu kapitalizovať na rozdiel napr. od náhrady škody, v takomto prípade rozhodnutie súdu vždy závisí od voľnej úvahy sudcu, no vzhľadom k tomu, že žalobkyňa ujmu, ktorú utrpela si cení v tejto výške, čo nie je možné preukázať ani listinnými dôkazmi, ani iným dokazovaním, navrhol preto, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a rozhodol v zmysle jej petitu. Čo sa týka žalovaného v 1. rade, v rámci súdneho konania bolo viackrát avizované, že žaloba voči nemu bude považovaná za nedôvodnú, avšak s týmto názorom nesúhlasil a preto navrhol, aby súd aj v tejto časti vyhovel žalobe. V prípade, ak by sa súd s týmto názorom nestotožnil, navrhol, aby žalovanému v 1. rade náhradu trov konania nepriznal s poukazom na § 257 CSP, kde ako dôvod hodný osobitného zreteľa je skutočnosť, že práve žalovaný v 1. rade svojím nebanlivostným konaním zapríčinil smrť syna žalobkyne.

7. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že nedá sa opísať tá bolesť, ktorú prežíva. Je to v jadre jej duše. Syn jej strašne chýba. Nevie sa pozbierať, nedá sa to, znova sa blíži ten dátum 1. november, potom Vianoce, nič ju už neteší. Predtým sa vedela tešiť aj z maličkostí, teraz nič nedáva zmysel, z ničoho nie je šťastná. Jej syn tak ako ona chodil opatrovať do Rakúska. Striedali sa a ona sa vždy bála, že v aute zaspí a stane sa nehoda, avšak stalo sa to práve jemu, on zomrel takýmto spôsobom. Žili v spoločnej domácnosti, mali veľmi dobré vzťahy, silnú citovú väzbu, spoločne varili, skypovali, boli stále v kontakte. Má síce ešte dve dcéry, avšak nemôžu nahradiť jej syna, jeho stolička je stále prázdna. Tá bolesť sa nedá opísať, keď matka stratí svojho syna. Chcela ukázať aspoň jeho fotku, aby súd vedel o koho sa jedná. Bol to jej syn z prvého manželstva. Keď mal osem rokov vydala sa znova a odvtedy syna vychovávali spoločne s terajším manželom spolu s dvoma spoločnými dcérami. V čase dopravnej nehody mal 21 rokov. Zvykol nakúpiť do domácnosti, aj dcéram zvykol niečo kúpiť, avšak s manželom od neho vyslovene nepýtali na inkaso a náklady súvisiace s bývaním. Vravela mu nech si peniaze odkladá. Výšku nemajetkovej ujmy určili na základe úvahy, ktorá by nejakým spôsobom zahŕňala všetky aspekty, straty, ktorú utrpela žalobkyňa. Takáto suma sa nedá paušalizovať, neexistujú nijaké tabuľky, nie je

možné určiť hodnotu ľudského života, každý má prah bolesti niekde inde, každý prežíva traumu iným spôsobom, preto sa úvahou dopracovali k tejto výške žalovanej sumy.

8. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní uviedol, že trvá na svojich písomných vyjadreniach, mal za to, že žaloba podaná voči nemu bola podaná nedôvodne, poukazoval na rozsiahlu judikatúru z iných súdov ohľadne tejto otázky a mal za to, že sudy nižších stupňov by sa mali riadiť NS SR. Napriek tomu, že tu žalobkyňa nebola osobne prítomná chcel sa ospravedlniť a vyjadriť svoju ľútosť, ohľadom skutočnosti, že došlo k usmrteniu syna žalobkyne, nebolo to jeho úmyslom. Bol v práci, snažil sa zabezpečiť svoju rodinu, keby to vedel, radšej by bol nezamestnaný. Čo sa týka jeho pomerov, predložil súdu listinné dôkazy, má s manželkou starý dom, zateká im do domu, banka im nedá úver, aby mohli na dome niečo urobiť. Zarába okolo 600,- Eur mesačne, manželka okolo 500,- Eur, spolu asi 1.1100,- Eur. Ušetrí tak rôzne, asi 100,- Eur. Nešťastná nehoda ho ovplyvnila, bude to cítiť až do konca života, museli sa odsťahovať od svokrovcov kvôli dcére, aby na ňu neukazovali, že jej otec usmrtil dvoch ľudí. Do kamióna už v živote nesadne nakoľko sa bojí. Pracuje ako pilčík na píle, osobným autom chodieval do práce a prišiel aj sem, avšak aj do práce ho niekedy vezie manželka. S prácou kamionistu chcel skončiť už predtým, nakoľko výška zárobku nezodpovedala vynaloženej námahe a zodpovednosti, za 8 hodín zarobí tak isto aj ako pilčík na píle. Podnetom bola nízka mzda vzhľadom k vysokej zodpovednosti a miere rizika, ktorú znáša vodič.

9. Právny zástupca žalovaného v 2. rade na pojednávaní uviedol, je nesporné, že v roku 2013 došlo k dopravnej nehode, ktorou bola spôsobená smrť syna žalobkyne a tým teda aj k zásahu do jej osobnostných práv, z čoho vzniká aj právo žalobkyne uplatniť si náhradu nemajetkovej ujmy. V prvom rade vyjadril poľutovanie vo vzťahu k tejto tragickej udalosti, ktorá žalobkyňu postihla. Mal za to, že pasívna legitímácia jeho mandanta nie je daná, pričom svoje tvrdenia opieral o súdnu prax a judikatúru, resp. jej aktuálny vývoj, konkrétne nález ústavného súdu a smernicu Rady Európy, ktorú bližšie špecifikoval. Rozhodovacia činnosť súdov sa uberá tým smerom, že sudy priznávajú náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom s tým, že zaväzujú priamo poisťovne, vychádzajúce z názoru, že povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy. Poisťovňa Generali v tomto prípade pôvodne uviedla, že nemá právny záujem na výsledku konania, kde svoje vyjadrenie opiera o rozhodnutie NS SR sp. 3Cbo/301/2012, ktoré však bolo dá sa povedať vyvrátené nálezom ústavného súdu č. 666/2016 zo dňa 11.10.2016, ktoré rozhodnutie je potrebné považovať za prelomové. Ústavný súd k výkladu pojmu škoda vyslovil že úlohou ústavného súdu bolo dospieť k jednoznačnému záveru o tom, či sa krajský súd pri podaní výkladu tohto pojmu nedopustil svojvôle, ktorá bola v zjavnom nesúlade so zaužívanými výkladovými praktikami, popierala by pravidlá formálnej hĺbky a extrémne vybočovala z účelu a zmyslu relevantnej právnej úpravy. Pri výklade tohto pojmu je podstatné skúmať dôvod zákonodarcu a to nielen národného ale aj úniového aj keď je nepochybné, že právna úprava PZP bola prijímaná v čase, keď ešte nebolo možné vôbec uvažovať o určitom spoločenstve štátov, ktoré dnes predstavuje EÚ. Pojem škoda bol v našej právnej úprave chápaný najmä ako materiálna škoda, ktorú je možné presne kvantifikovať. Vstupom do EÚ je potrebné sféru právnych vzťahov regulovaných únijným tvorcom konfrontovať s regulačnými predstavami vnútroštátneho zákonodarcu a v prípade zistenia odchýlky vyvinúť maximálnu snahu o uprednostnenie cieľa stelesneného v právne záväzných aktoch EÚ. Nemožno preto opomenúť dôsledky vyplývajúce z integrácie SR do EÚ a vzdanie sa časti suverenity v prospech európskych inštitúcií. Ústavný súd preto zdôraznil aplikácie článku 7 ods. 2 ústavy v dôsledku integrácie SR do EÚ tak došlo k vytvoreniu ďalšieho orgánu, ktorý je oprávnený normovať obsah spoločných vzťahov a to najmä vo svetle rozhodovacej činnosti súdneho dvora európskych spoločenstiev. Národné sudy tak okrem vôle národného zákonodarcu musia skúmať dôvod úniového zákonodarcu s ohľadom na zmysel a účel prijatých smerníc. V tomto prípade tzv. motorových smerníc a to postupom podľa čl. 7 ods. 2 ústavy. Žalovaný v 2. rade súhlasil s tým, že slovenská vnútroštátna právna úprava nie je v danej veci jednoznačná a že priamy účinok smerníc v tomto smere nie je možné uplatniť, čo vyplýva i zo samotnej podstaty ako právnej regulácie vzťahov určenej pre členské štáty. Možno preto uvažovať len o nepriamom účinku smerníc, pričom nepriamy účinok smerníc napr. základné rozhodnutie súdneho dvora vo veci Marleasing SA sp. zn. C-106/89 súdny dvor vo veci Marleasing SA vyslovil, že pri aplikácii vnútroštátneho práva bez ohľadu na to, či aplikované ustanovenia boli schválené pred alebo po smernici vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva je povinný interpretovať ho nakoľko je to možné vo svetle dikcie a účelu smernice tak, aby dosiahol výsledok sledovaný smernicou a tým zabezpečil súlad s tretím odsekom čl. 189 Zmluvy o založení EHS, kde sa jedná o čl. 288 Zmluvy o fungovaní EÚ. Ešte konkrétnejšie bol nepriamy účinok smerníc súdnym dvorom objasnený vo veci Pfeiffer sp. zn. C-397/01 až C-403/01. Všeobecné sudy preto majú povinnosť

skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku na základe požiadavky súdneho dvora aby súdy v prípade ak členské štáty nespĺnili povinnosť riadnej transpozície smernice vykladali ustanovenie vnútroštátneho práva v čo najvyššej možnej miere tak, aby mohli byť použité v súlade s cieľmi tejto smernice. Odvolával sa na smernicu, ktorá vo svojom bode 55 uvádza, členské štáty majú zaručiť aby náhrady škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škody z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v čl. 1 ods. 2 druhej smernice. Aktuálne na SR neexistuje poisťovací produkt, ktorý by umožňoval poistiť prevádzkovateľa motorového vozidla pre prípad vzniku nemajetkovej ujmy. Prevádzkovatelia motorových vozidiel sú vystavení extrémnej právnej neistote, čo je v zjavnom nesúlade s predstavami zákonodarcu úniijného. Jeho argumentácia smerovala k tomu, že namietal pasívnu legitímáciu žalovaného v 2. rade a z uvedených dôvodov mal za to, že by mala byť žaloba zamietnutá, nakoľko žalobkyňa či opomenutím či účelovo nežalovala poisťovňu, čo v danom prípade môže byť na jej škodu, nakoľko mal za to, že k vzniku nemajetkovej ujmy došlo. Zároveň mal za to, že žalovaná suma je neprimerane vysoká nakoľko aj z judikatúry v obdobných veciach vyplýva, že v súvislosti s takouto stratou sú zvyčajne uplatňované sumy vo výške 30.000,- Eur. Ľudský život sa nedá vyjadriť v peniazoch, v tomto smere súhlasil s vyjadrením právneho zástupcu žalobkyne. V žiadnom prípade nechcel zľahčovať tragickú udalosť, ku ktorej došlo ale mal za to, že výška požadovanej náhrady ujmy nie je náležitá a to už vzhľadom na rozhodovaciu činnosť súdov skutkovo v takmer obdobných veciach, tvrdil, že výšku takejto nemajetkovej ujmy nie je možné určiť, je to na voľnej úvahe súdu, ktorý by však mal postupovať v súlade s rozhodovacou činnosťou súdov SR a v zmysle ustálenej praxe skúmať intenzitu vzťahu medzi pozostalým a mŕtvym dieťaťom, jednak vek syna a jednak pozostalej matky. Otázkou hmotnej závislosti pozostalých od zosnulého syna a prihliadať tiež na inú satisfakciu, ktorá bola poskytnutá žalobkyňi a to vo forme morálnej satisfakcie a to v tom prípade ako zamestnanec, ktorý sa skutku dopustil bol odsúdený za svoj čin, tento svoj čin uznal a oľutoval. Preto mal za to, že súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy by si mal stotožniť splnenie všetkých týchto podmienok a vydať rozhodnutie, ktoré by bolo v súlade s konštantnou judikatúrou. Poukazoval tiež na to, že prax sa v obdobných veciach pohybuje v sume od 0 do 30.000,- Eur, čo by malo byť smerodajné aj v tomto konaní, súd by mal tieto použiť ako výkladové pravidlá pre posúdenie všetkých týchto okolností, rovnako s ohľadom na to ako došlo k dopravnej nehode aj vzhľadom k osobne žalobkyne. Zdôraznil, že výšku nemajetkovej ujmy považuje za neprimeranú, apeloval na to, aby súd zohľadnil už všetky spomenuté okolnosti, vek pozostalých, vek syna žalobkyne, s ohľadom na to kedy zomrel a aká dlhá doba na to bola, keď mali možnosť žiť spolu ako rodina a budovať si svoje vzťahy. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy opakovane odkazoval na zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, ktorý určuje maximálnu výšku náhrady odškodnenia týmto osobám, ktorá nesmie presiahnuť 50-násobok minimálnej mzdy, za rozhodnú dobu považoval rok 2015, kedy sa výška takéhoto odškodnenia pohybovala v sume maximálne 19 000,-Eur. Poukázal na to, že ak by súd ustálil, že morálna satisfakcia v tomto konaní nie je dostačujúca, výška nemajetkovej ujmy by zodpovedala približne polovici maximálnej výšky odškodnenia podľa citovaného zákona, teda cca do 10 000,-Eur, v takom prípade by bolo možné považovať rozhodnutie súdu za spravodlivé. Zdôraznil, že je nevyhnutné prihliadnuť na osobné, majetkové pomery žalovaného v 1.rade, aj v prípade, ak bude voči nemu žaloba zamietnutá, nemalo by ísť o rozhodnutie, ktoré by bolo likvidačné vo vzťahu k nemu, aby bolo rozhodnutie spravodlivé.

10. Žalovaný v 2. rade na pojednávaní uviedol, že ľudský život sa nedá vyjadriť v peniazoch, ale hovorí sa tu o 100.000,- Eur. Táto suma predstavuje 20 rokov priemernej mesačnej mzdy, pričom spoločnosť InCar živí 320 ľudí od východu po západ a je to pre nich značne neprimeraná suma. Čo sa týka judikátov, tiež si ich študoval a nikde nevidel, že by sa uplatňovala až takáto suma. Jedná sa o trojnásobok súm, ktoré boli priznávané ako náhrada nemajetkovej ujmy. Má zodpovednosť voči zamestnancom, mal preto za to, že je táto suma likvidačná.

11. Súd v konaní vykonal dokazovanie aj výsluchom svedka U. T., manžela žalobkyne, ktorý uviedol, že mali predtým harmonický život. Žili spokojne ako rodina. Po tragickej udalosti nevie poriadne ani opísať, strašne ich to poznamenalo. Manželka o pol jednej odchádza na cintorín, poznamenalo to aj ich dve dcéry, mladšia má aj psychické problémy, hovorí, že počuje svojho brata, chcel ju zobrať aj na psychiatriu. Vzťahy medzi manželmi zostali narušené, nefunguje im to ani po sexuálnej stránke, manželka je depresívna, labilná, berie tabletky, obviňuje každého, dokonca aj najbližších. Aj on sám mal veľmi dobrý vzťah so synom, hoci nebol jeho vlastný, ale odkedy sa dali dokopy, od jeho 5 rokov ho vychovával ako vlastného. Následne zomrela aj matka žalobkyne - babka, aj jeho otec mal problémy.

Syn žil s nimi v spoločnej domácnosti, práve vo veku, keď mu začínal život, našiel si priateľku, konečne začínal žiť, nevie ani opísať stratu, ktorá ich postretla. Chodievali každý rok do Chorvátska, boli to krásne harmonické dovolenky. Tak ako v každej rodine sa so synom bláznili. Ako už vo svojej výpovedi uviedol, že syn bol vždy na prvom mieste, aj vzhľadom na to, že sa manželka rozviedla, uprednostňovali ho aj pred dcérami. Tento rok boli prvýkrát bez neho na dovolenke, cestou tam manželka bola rozrušená, keď stretli kamión, aj keď predbiehal auto, cestou späť bolo to isté, potom už spomínala aj to prečo tu nie je syn, vysvetľovali jej, že zomrel. Videli syna po nehode, bol to strašný pohľad. V rodine mali nie dobré vzťahy, ale veľmi dobré vzťahy. Čo sa týka jeho vzťahu k synovi, aj keď nebol jeho vlastný syn, on som ho vychovával a vždy ho považoval za svojho, mal k nemu silnú citovú väzbu. Čo sa týka vzťahu medzi matkou a synom, mali veľmi silný vzťah, všetko spolu predebatovali. Keď spolu neboli telefonovali si aj 10 - 15 krát denne. Syn bol u nej vždy na prvom mieste, dovolí si povedať, že ich dcéry nedostali toľko lásky ako dostal on, možno preto, že sa manželka rozviedla, a preto synovi dávali toho viac. Manželka s ním vždy posedela pri kávičke, so ním nechcela ale so synom áno, vždy sa s ním rozprávala, mala k nemu veľmi hlbokú citovú väzbu a on k nej.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav.

13. Z rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 1T/60/2014-428 zo dňa 16.06.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/73/2014 súd zistil, že žalovaný v 1. rade bol uznaný vinným, že inému z nebanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona. Bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu päť rokov.

14. Z Potvrdenia o zamestnaní vystavenom žalovaným v 2. rade, vyplýva, že žalovaný v 1. rade bol zamestnancom žalovaného v 2. rade ako vodič - závozník v období od 09.08.2010 do 01.03.2015.

15. Z Lekárskej správy žalobkyne vystavenej dňa 19.09.2017 Psychiatrickou ambulanciou MUDr. MPH Kvetou Kalistovou, vyplýva, že žalobkyňa je sledovaná pre pretrvávajúce psychické problémy po smrti syna od roku 2013, so záverom reakcia na ťažký stres a adaptačná porucha F43.2. Stav nezmenený, nedá sa predpokladať zmena a zlepšenie zdravotného stavu, pretrváva úzkosť.

16. Z Potvrdenia o príjme vystaveného spoločnosťou IRON ART, a.s. vyplýva, že žalovaný v 1. rade je v tejto spoločnosti zamestnaný od 06.07.2015 a jeho čistý mesačný príjem v roku 2017 dosahuje 600,00 až 650,00 Eur.

17. Z čiastočného výpisu z Listu vlastníctva č. XX, okres M., obec F., katastrálne územie F. vyplýva, že žalovaný v 1. rade a jeho manželka vlastní v bezpodielovom spoluvlastníctve rodinný dom súpisné číslo XX. Titulom nadobudnutia je Kúpna zmluva zo dňa 08.10.2008 - V 1110/2008-49/08.

18. Súd sa ďalej oboznámil aj s Rodným a Úmrtným listom zosnulého syna žalobkyne Y. N..

19. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- Eur voči žalovanému v 1. rade nie je v danom prípade dôvodný, a to v dôsledku nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného v 1. rade, pretože žalovaný v 1. rade v tomto prípade nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla žalobkyni z dôvodu, že vykonával prácu pre svojho zamestnávateľa - žalovaného v 2. rade. Súd preto s ohľadom na vyššie uvedené žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol v celom rozsahu. Ďalej súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne voči žalovanému v 2. rade je dôvodná tak, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti uplatneného nároku, ktorý bol predmetom voľnej úvahy súdu, súd žalobu žalobkyne zamietol.

20. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

21. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 420 ods. 2 citovaného §-u škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

23. Podľa § 427 ods. 1 a 2 OZ, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

24. Podľa § 428 OZ, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

25. Podľa § 429 OZ, prevádzateľ zodpovedá ako za škodu spôsobenú na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať.

26. Podľa § 430 ods. 1 a 2 OZ, namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nedbalosťou umožnil. Ak je dopravný prostriedok v oprave, zodpovedá po čas opravy prevádzateľ podniku, v ktorom sa oprava vykonáva, a to rovnako ako prevádzateľ dopravného prostriedku.

27. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

28. Podľa § 13 ods. 1 až 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

29. Podľa § 15 OZ, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

30. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalovaný v 1. rade zapríčinil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrteniu syna žalobkyne a v trestnom konaní bol uznaný vinným, že inému z nebanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona. Bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmienečne. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu päť rokov.

31. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov upravená v § 427 až 431 je osobitným druhom občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ktorá spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Na vznik tejto zodpovednosti sa teda nevyžaduje zavinené konanie, čo však neznamená, že škoda spôsobená prevádzkou dopravného prostriedku nemôže byť zavinená.

32. Ustanovenie § 427 upravuje subjekt tejto zodpovednosti, pričom podľa odseku 1 je tento subjekt určený bez ohľadu na to, prevádzkou akého dopravného prostriedku bola škoda spôsobená. Podľa odseku 2 zodpovedajú iba prevádzkovatelia určitých dopravných prostriedkov. Subjektom tejto zodpovednosti môže byť však aj osoba odlišná od osôb uvedených v § 427, ak sú splnené podmienky ustanovené v § 430. Aj pre prípady zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov platí zásada vyjadrená v § 420 ods. 2, podľa ktorej škoda je spôsobená právnickou alebo fyzickou osobou, ak bola spôsobená pri ich činnosti tými osobami, ktoré na túto činnosť použili. To znamená, že vodič prevádzkovateľa dopravného prostriedku spravidla nebude zodpovedný za

škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, ak dopravný prostriedok, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda, použil v rámci svojej činnosti pre prevádzkovateľa. Samostatne by bol voči poškodenému zodpovedný len vtedy, keď by bola splnená podmienka ustanovená v § 430, t.j. v prípade, keď namiesto alebo okrem prevádzkovateľa zodpovedá aj iná osoba.

33. Zodpovednosť za škodu podľa § 427 spočíva v tom, že ide o zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku. Medzi osobitnou povahou prevádzky a medzi spôsobenou škodou musí byť príčinná súvislosť (v prejednávanom prípade príčinná súvislosť vyplýva priamo z trestného spisu).

34. Aj keď Občiansky zákonník priamo nevymedzuje, čo treba považovať za osobitnú povahu prevádzky, možno ustáliť, že osobitná povaha spočíva v tom, že z tejto prevádzky vyplýva pre okolitý svet zdroj zvýšeného nebezpečenstva v súvislosti s činnosťou a pohybom dopravného prostriedku (v danom prípade umocnené v tom, že sa jednalo o nákladné motorové vozidlo). Zdroju zvýšeného nebezpečenstva nemožno čeliť ani vhodnými opatreniami technického charakteru pri udržiavaní dopravných prostriedkov v stave spôsobilom na riadne užívanie, ani riadnym spôsobom ich užívania v súlade s príslušnými pravidlami premávky. Zdroje zvýšeného nebezpečenstva spočívajú často v skutočnostiach, na ktoré ani prevádzkovateľ, ani vodič nemôžu vplyvať (napr. materiálové vady, únava materiálu, zlyhanie ovládacieho mechanizmu a pod.). Preto je odôvodnená objektívna zodpovednosť. V záujme ochrany tretích (nezúčastnených) osôb sa riziko z prevádzky prenáša výlučne len na prevádzkovateľa. U prevádzkovateľa motorového vozidla (kde škodlivé udalosti nastávajú vzhľadom na rozvoj motorizmu najčastejšie) je toto riziko znášania následkov zodpovednosti za škody spôsobené ich prevádzkou zmiernené tým, že každý prevádzkovateľ je zo zákona poistený pre prípad vzniku svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (pozri zákon č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov).

35. Podľa ustanovenia odseku 1 sú objektmi zodpovednosti za škodu vyvolanou osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu. Pri osobách vykonávajúcich dopravu (či už dopravu osôb alebo dopravu nákladu) je zodpovednosť za škodu podľa § 427 daná bez ohľadu na to, o aký dopravný prostriedok ide; môže ísť o motorové vozidlo, lietadlo, motorové plavidlo, ale aj o iný dopravný prostriedok (napr. lanovka, pohyblivé schody, výťah a pod.).

36. Občiansky zákonník nevymedzuje pojem prevádzkovateľ dopravného prostriedku; je to pojem širší ako pojem vlastník (hoci spravidla bude s pojmom vlastník totožný), pretože okrem vlastníka zahŕňa aj inú osobu, ktorá je na základe iného než vlastníckeho práva oprávnená na trvalú prevádzku motorového vozidla. Prevádzkovateľ, ktorý požičal inému motorové vozidlo alebo iný dopravný prostriedok, ostáva prevádzkovateľom motorového vozidla, a tým aj zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky. Vodič motorového vozidla nie je prevádzkovateľom a za škodu podľa § 427 a nasl. zodpovedá len vtedy, keď sú u neho splnené podmienky ustanovené v § 430.

37. Objektívna zodpovednosť za škody spôsobené prevádzkou dopravného prostriedku je pomerne prísna, pretože takmer vylučuje možnosti liberácie prevádzkovateľa. Vyplýva to z prvej vety ustanovenia, podľa ktorej sa prevádzkovateľ svojej zodpovednosti nemôže zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Liberácia prevádzkovateľa (jeho oslobodenie spod objektívnej zodpovednosti) prichádza do úvahy len v prípade, keď škoda nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú svoj pôvod v prevádzke. Okrem toho je liberácia viazaná na podmienku, že prevádzkovateľ preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať. Vynaložením všetkého úsilia treba rozumieť všetku objektívnu starostlivosť, ktorá sa mohla vynaložiť na zabránenie vzniku škody.

38. Podľa § 430 ods. 1 namiesto prevádzkovateľa dopravného prostriedku zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzkovateľa. O použitie dopravného prostriedku bez vedomia prevádzkovateľa ide vtedy, ak ho použije osoba, ktorá je v určitom vzťahu k prevádzkovateľovi (či už v príbuzenskom, pracovnoprávnom alebo v inom obdobnom vzťahu), na základe ktorého spravidla dopravný prostriedok užíva, v konkrétnom prípade ho však použil bez vedomia prevádzkovateľa (napr. tzv. čierna jazda vykonaná služobným vozidlom bez príkazu, jazda syna na otcovom dopravnom prostriedku bez jeho súhlasu a pod.). O použitie proti vôli prevádzkovateľa ide vtedy, keď sa dopravného prostriedku zmocní cudzia osoba protiprávne, či už s cieľom povoziť sa, alebo

si ho prisvojiť. Ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzkovateľa, spravidla zodpovedá sám za škodu, ktorú inému spôsobil prevádzkou dopravného prostriedku. Ak však prevádzkovateľ takéto použitie svojou neobstaranosťou umožnil, zodpovedá s ním spoločne. Zákon hovorí o spoločnej zodpovednosti prevádzkovateľa a toho, kto dopravný prostriedok použil bez jeho vedomia alebo proti vôli. Podľa znenia § 438 ods. 1 pod spoločnou zodpovednosťou treba rozumieť predovšetkým solidárnu zodpovednosť, pri ktorej viaceré zodpovednostné subjekty zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.

39. V prejednávanej príhode bol v čase nehody žalovaný v 1. rade zamestnancom žalovaného v 2. rade na základe Pracovnej zmluvy v pozícii vodič - závozník ako to vyplýva z Potvrdenia o zamestnaní predloženom žalovaným v 1. rade a nakoniec táto skutočnosť ani nebola medzi stranami sporná. Keďže bol žalovaný v 1. rade v čase dopravnej nehody použitý k realizácii činnosti žalovaného v 2. rade na základe Pracovnej zmluvy a teda činnosť vykonával s vedomím žalovaného v 2. rade a na základe jeho pokynov, podľa §427 OZ za škodu zodpovedá výlučne žalovaný v 2. rade bez možnosti liberácie. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu zamietol.

40. V súvislosti s námietkou žalovaného v 2. rade ohľadom nedostatku svojej pasívnej legitímácie a týkajúcou sa skutočností, že poisťovňa Generali je nesprávne v konaní označená ako intervenient a má byť priamo žalovaná, súd poukazuje na niektoré legálne súvislosti takejto (nesprávnej) úvahy. Žalovaný v 2. rade je povinne zmluvne poistený za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, avšak žalobkyňa si v tomto konaní nemajetkovú ujmu uplatňuje len u žalovaného v 2. rade ako škodcu a nie u poisťovateľa (ktorý je označený len ako intervenient na strane žalovaného v 2. rade.) Pri uplatňovaní nárokov z náhrady škody platí zásada, že poškodený musí uplatniť svoje právo voči tomu, kto za škodu zodpovedá, t.j. voči poistenému. Poistiteľ plní poškodenému namiesto poisteného. Iba výnimočne má poškodený priame právo na náhradu škody voči poistiteľovi, a to ak tak ustanovujú osobitné predpisy. Takýmto osobitným predpisom je aj zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorý v § 15 stanovuje, že poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi. Poškodený tak môže náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla požadovať buď od poisteného škodcu, alebo od poisťovateľa. Voľba je výlučne na oprávnenej osobe. Ide teda o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie proti dvom subjektom, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu, proti škodcovi ide o nárok z titulu náhrady škody, proti jeho poisťovateľovi ide o osobitné právo na plnenie založené všeobecným právnym predpisom. Pokiaľ sa žalobcovia rozhodli uplatniť si nárok výlučne voči žalovanému v 2. rade (pasívna legitímácia žalovaného v 1. rade už je vyriešená a obsiahnutá v predchádzajúcom odôvodnení), je to ich výlučná kompetencia pri vedení sporu a len dominus litis môže rozhodnúť o tom, v akom postavení jednotlivé strany sporu budú vystupovať. (viď rozsudok KS Trnava sp. zn. 9Co/423/2012 zo dňa 26.02.2013).

41. Súd sa v ďalšom zaoberal nemajetkovou ujmu. Predmetom ochrany podľa citovaných ustanovení sú imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. Na tieto imateriálne hodnoty (stránky) ľudskej osobnosti, akými sú napríklad meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a pod. sa v občianskom práve upínajú osobitné práva. Vzhľadom na to, že ide o výsostne osobnostné stránky patriace každej fyzickej osobe, jedná sa o osobnostné práva. Špecifickosť osobnostných práv spočíva v ich osobitnom objekte, na ktorý sa upínajú, resp. ktorý je ich nositeľom, t.j. na človeka. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti. Čiastkové osobnostné práva sú preto chránené len v rámci celkovej ochrany osobnosti. Preto aj výpočet jednotlivých čiastkových osobnostných práv v § 11, ktoré vytvárajú jednotné, základné osobnostné práva, je len demonštratívny. Zákon poskytuje ochranu predovšetkým životu a zdraviu fyzickej osoby. Nikto nemôže zasiahnuť do telesnej či psychickej integrity fyzickej osoby a každý sa musí zdržať konania, ktorým by mohol ohroziť jej život alebo zdravie.

42. Na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je aktívne legitímovaná vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej neoprávnený zásah smeroval a ktorej mohol ujmu spôsobiť. Osobnostné práva patria iba konkrétnej fyzickej osobe a trvajú počas jej života. Nie sú predmetom dedenia. Podľa § 15 po smrti občana právo na ochranu jeho osobnosti patrí manželovi a deťom, pokiaľ ich niet, jeho rodičom. Ide o osobitné právo v zákone taxatívne uvedených osôb, ktoré sa neviaže na dedenie. Ustanovenie § 13 obsahuje významné prostriedky ochrany osobnostných práv. Ich použitie nie je viazané na podmienku zavinenia pôvodcu zásahu, pretože ide o prípad objektívnej zodpovednosti.

43. Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany podľa tohto ustanovenia je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Súdna prax rozlišuje 3 prostriedky ochrany osobnostných práv - 1./ návrh na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívna žaloba), 2./ návrh na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba), 3./ návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba). Uvedené špeciálne prostriedky súdnej ochrany osobnostných práv sa podľa jednotlivých okolností konkrétneho prípadu môžu uplatniť samostatne alebo kumulatívne (ak si to vyžaduje ich účel).

44. Zo žaloby žalobkyne je zrejmé, že sa jedná o satisfakčnú žalobu, a to so zreteľom na to, že zásah do osobnostných práv neobohého nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu.

45. Výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, ktorá však nemôže byť svojvoľnou. Zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnuť pritom na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vzniku tejto ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to ako na strane žalobcov, tak aj na strane žalovaných. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkami spravodlivosti, pričom slovenský právny poriadok nepozná minimálnu ani maximálnu hranicu výšky finančného zadosťučinenia.

46. Spôsob odstránenia následkov zásahu do osobnostných práv bude rozdielny podľa povahy veci, najmä podľa druhu zásahu do práva na ochranu osobnosti a podľa okolností, za ktorých k zásahu došlo. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ustanovenia podľa § 13 ods. 1 OZ a to najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na postavenie žalobcu v rodine a spoločnosti.

47. Súd je v občianskom súdnom konaní viazaný vždy rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin, ale musí vychádzať aj z iných rozhodnutí vynesených v trestnom konaní a dbať na to, aby sa s nimi nedostal do rozporu. V trestnej veci vednej na tunajšom súde pod sp. zn. 1T/60/2014 vyplynulo, že žalovaný v 1. rade v čase dopravnej nehody nebol pod vplyvom alkoholu, avšak svojim nedbanlivostným konaním hrubo porušil povinnosti vodiča, ktoré vyplývajú z § 4 ods. 1 písm. c) Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, keď sa nevenoval plne vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke a práve porušením tejto povinnosti pri jazde prešiel do protismeru, v dôsledku čoho došlo k zrážke s protiúdcim motorovým vozidlom, pri ktorej došlo k usmrteniu dvoch osôb. V danom prípade nespochybniteľne došlo k zásahu do osobnostných práv neobohého syna žalobkyne ako aj jeho rodiny v tej najhoršej možnej intenzite, keď zásah nie je možné odčiniť len ospravedlnením či prinavrátením do pôvodného stavu. V rámci náhrady škody sa odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka - ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. Ochrana osobnosti, tak ako je koncipovaná v ustanoveniach § 11 - 16 OZ je určitým rozvedením všeobecnej úpravy zakotvenej v Listine základných práv a slobôd.

48. Smrť poškodeného je však situácia, keď je z hľadiska pozostalých trestno-právna ochrana nedostatočná, rovnako ako klasická občianskoprávna ochrana prostredníctvom náhrady škody. Podľa § 13 má fyzická osoba právo hlavne domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby boli odstránené následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Ak sa vzchádza z § 11 ako generálnej klauzuly, potom demoštratívny výpočet v § 13 (slovo „najmä“) umožňuje domáhať sa aj primeraného zadosťučinenia za neoprávnený zásah do života a zdravia. Všeobecne platí, že spôsob ochrany osobnosti musí byť primeraný povahe zásahu, pričom nutnosťou je stanoviť mieru závažnosti zásahu. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie.

49. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je síce predmetom voľnej úvahy súdu, nie však jeho nepreskúmateľnou ľubovôľou. Súd musí vždy vychádzať z riadne zisteného skutkového stavu

a na základe neho založiť svoje rozhodnutie na celkom konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách a dôkazoch.

50. Samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadnúť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila.

51. Z ustanovenia § 13 vyplýva, že ak môže byť vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. Len v tých prípadoch, kde došlo k porušeniu osobnostných práv v značnej miere a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napravitel'ná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka taxatívne stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať ex off. Sú to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Pritom závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä so zreteľom na jej intenzitu, rozsah a na jej ohlas, ako aj na dĺžku jej trvania.

52. Skutočnosť, že ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka ukladá súdu výslovne prihliadať aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, vedie k záveru, že sama závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch. Pri určovaní konečnej výšky peňažného zadosťučinenia je možné (dokonca nevyhnutné) v rámci sudcovskej úvahy a v súlade s princípom spravodlivosti prihliadnúť k rozmanitým momentom, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, a tak bola v jednote naplnená požiadavka zabezpečujúca účinné primerané zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie.

53. V danom prípade rodine žalobkyne nespochybniteľne vznikla nenapravitel'ná ujma - strata jediného syna pričom k tejto strate došlo vo veku 21 rokov, keď citová väzba matka- syn (vychovaný bez svojho otca) bola veľmi intenzívna, vzhľadom na spoločne prežité roky a pritom nebohý syn mal na prahu dospelosti celý život pred sebou. Výpoveďou žalobkyne a svedka bolo preukázané, že vzájomná citová väzba medzi matkou a synom bola silná, trávili spolu veľa času, boli v intenzívnom kontakte, chodievali na spoločné dovolenky. Je možné konštatovať, že žalobkyňa nebola hmotne závislá od nebohého syna, avšak, táto skutočnosť je vyvážená silným putom so synom a negatívnym dopadom tejto tragickej udalosti na psychiku žalobkyne, ktorá sa od roku 2013 ešte aj v súčasnosti lieči na psychiatrii. Závažným spôsobom bolo dotknuté právo žalobkyne na jej súkromný a rodinný život, pričom vzhľadom na charakter zásahu je vylúčené domáhať sa morálneho zadosťučinenia v zmysle § 13 ods. 1 OZ a teda je dôvodné domáhať sa zaplata náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a to aj napriek skutočnosti, že žalovaný vyjadril svoju ľútosť, bol za svoje hoci len nedbanlivostné konanie právoplatne odsúdený a z jeho výpovede vyplýva, že táto tragická udalosť hlboko zasiahla do jeho duševnej sféry. Súd prihliadol pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy aj na majetkové pomery žalovaného v 1. rade.

54. Súd pri určení výšky priznanej nemajetkovej ujmy vychádzal z tých okolností, že smrťou syna žalobkyne bola spôsobená trvalá a neodstrániteľná ujma mladej, perspektívnej rodiny a mladého človeka na prahu dospelosti vo veku 21 rokov. Vo vzťahu k žalobkyňi sa týmto neoprávneným zásahom pretrhla väzba k nebohému založená na neopísateľne silnej materinskej láske. Vo vzťahu ku všetkým členom rodiny je možné konštatovať, že rodina už nebude spĺňať minimálne svoju funkciu - výchovnú, ekonomickú prípadne ochrannú, emocionálnu. Členovia rodiny sa riadili ustálenými vzormi správania sa, každý člen rodiny plnil určitú sociálnu úlohu. Rodina je prostredie, s ktorým sme najviac spätí, výrazne nás ovplyvňuje a my ovplyvňujeme ju. Vytvára vlastné kultúrne prostredie, ktoré formuje osobnosť detí. Ale je aj obrazom doby a jej politických, sociálnych, ekonomických, kultúrnych, ekologických a iných podmienok a zásad. Rodina realizuje spoločenskú kontrolu nad svojimi príslušníkmi, zaisťuje rovnováhu medzi emocionálnymi potrebami svojich členov. Vzhľadom na smrť nebohého už rodina v pôvodnom zložení neuspokojí potreby lásky, bezpečia a neuspokojí základné emocionálne potreby.

55. Pri určení výšky priznanej nemajetkovej ujmy súd zohľadnil jednak závažnosť ujmy, okolnosti, ktoré mali vplyv na vznik nemajetkovej ujmy, mieru zavinenia, ale aj na to v akej miere by mohla

v konkrétnom prípade vo vzťahu k dotknutým osobám uvedené satisfakcia pôsobiť na zmiernenie následkov zásahu. Priznanie nemajetkovej ujmy nie je reparáciou. Je nespochybniteľné, že žiadna priznaná suma nenahradí matke jej syna, no môže zmierniť následky vzniknutej nemajetkovej ujmy. Nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom Občiansky zákonník nestanovuje maximálnu ani minimálnu výšku finančného zadosťučinenia, ktoré by však malo byť primerané, pričom jeho zmyslom nie je byť finančnou zábezpekou, zdrojom obživy, ani náhradou príjmu a nemôže tiež viesť k neprímeranému obohacovaniu sa, je súd toho názoru, že výška finančného zadosťučinenia, ktorá bola priznaná súdom, je postačujúca a primeraná vzhľadom na okolnosti prípadu ako aj závažnosť zásahu do nemajetkovej sféry.

56. Súd vec posúdil podľa ustanovenia § 11 a 13 Občianskeho zákonníka a skonštatoval, že ide o objektívnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv a je právne bezvýznamné, či k takémuto zásahu došlo zavinene alebo nezavinene. Porušením dopravných predpisov zo strany žalovaného v 1. rade došlo k tomu, že zo dňa na deň, náhle, šokujúco a nepredvídateľne prišla žalobkyňa o jediného syna, teda jednu z najdôležitejších osôb svojho života, stratila osobu ktorej venovala veľkú časť svojho života, svoju lásku a dlhoročnú opateru, bez možnosti ďalšieho spoločného života. Súd tiež vychádzal z rozhodnutí rôznych súdov, napr. z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co 479/2012 /za smrť syna pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada vo výške 25.000,- Eur/, z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo 154/2010 / za smrť dcéry pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada vo výške 17.000,- Eur/, z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 MCdo 10/2013 / za smrť syna pri dopravnej nehode bola priznaná náhrada vo výške 8.300,- Eur/.

57. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku a priznal žalobkyni právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,00 Eur, na úhradu ktorej sumy zaviazal žalovaného v 2. rade a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

58. V konaní intervenient preukázal, že má právny záujem na výsledku konania, pretože so žalovaným 2. rade mal v čase dopravnej nehody uzavretú poisťovnú zmluvu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

59. Výrok právoplatného rozsudku je záväzný subjektívne, teda pre žalobcu a žalovaných. Ak je rozsudok záväzný subjektívne iba medzi stranami sporu, platí, že voči intervenientovi záväzný nie je. Kým v priebehu konania majú intervenient a strana, ktorú podporuje, spoločný záujem, táto situácia sa zmení, ak strana spor prehrá. Po prehre sporu strana, ktorú intervenient podporoval, uplatní voči intervenientovi určité právo. Ak nedôjde k uspokojeniu alebo k mimosúdnej urovnaniu uplatneného práva, prichádza do úvahy potenciálny /sekundárny/ spor.

60. Podľa čl. 4 ods. 1 Civilného sporového poriadku: ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

61. Výrok o náhrade trov konania sa s poukazom na čl. 4 ods. 1 Civilného sporového poriadku opiera o ustanovenie § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci; v spojení s ustanovením § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

62. V prejednávanej veci súd priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré bude povinný zaplatiť žalovaný v 2. rade, pretože súd žalobe žalobkyne čo do právneho základu vyhovel a konštatoval, že jej vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výška vždy závisí od voľnej úvahy súdu. Nebolo by spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobkyne v danej veci náhradu trov konania, respektíve nepriznať jej právo na náhradu trov konania.

63. Výrok o trovách konania medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade a intervenientom sa opiera o ustanovenie § 257 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Súd žalovanému v 1. rade ani intervenientovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, s prihliadnutím na výnimočné

okolnosti. Priznanie náhrady trov konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade by bolo neprímeranou tvrdosťou voči žalobkyni vzhľadom na okolnosti jeho protiprávneho nedbanlivostného konania, ktorým spôsobil smrť syna žalobkyne. Voči intervenientovi nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že žalovaný v 2. rade, na strane ktorého vystupoval, v konaní nemal úspech.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa ustanovenia § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa odseku 2 citovaného § odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Podľa odseku 3 citovaného § odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 125 ods. 1,2,3 Civilného sporového poriadku podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. (2) Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. (3) Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z. - Exekučného poriadku).